

سومین همایش و نمایشگاه بین‌المللی تجارت مشترک برگزار شد

افق ۱۰ میلیارد دلاری تجارت ایران و اوراسیا

گزارش

رامین بیات

روزنامه نگار

در دنیای امروز، توسعه روابط تجاری و اقتصادی میان کشورهایی از عوامل کلیدی در پیشبرد اهداف توسعه‌ای و تقویت جایگاه بین‌المللی کشورها شناخته می‌شود. در این راستا، همکاری‌های ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، به‌عنوان یک بلوک مهم اقتصادی، می‌تواند زمینه‌ساز رشد اقتصادی، افزایش مبادلات تجاری و تقویت پیوندهای منطقه‌ای باشد. حضور فعال ایران در نمایشگاه‌های بین‌المللی و امضای توافقنامه‌های تجاری، نشان‌دهنده رویکرد راهبردی کشور در ایجاد تعاملات پایدار و بهره‌گیری از فرصت‌های اقتصادی مشترک است. سومین همایش و نمایشگاه بین‌المللی تجارت با اوراسیا، به‌عنوان یک رویداد مهم در این حوزه، فرصتی برای معرفی توانمندی‌های اقتصادی، صنعتی و تجاری ایران و کشورهای عضو اتحادیه فراهم آورد. این نمایشگاه با حضور بیش از ۱۰۰ شرکت ایرانی و هیئت‌های تجاری از کشورهای روسیه، ارمنستان، قزاقستان، قرقیزستان و بلاروس برگزار شد و فرصتی استثنایی برای توسعه روابط تجاری ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا محسوب می‌شود. با توجه به تصویب عضویت ایران در پارلمان‌های کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا، انتظار می‌رود مبادلات تجاری با کشورهای عضو این اتحادیه تسهیل شود و فرصت‌های چشمگیری برای توسعه تجارت و تبادلات بین‌المللی کشورمان فراهم آید.

خط بلطانی بر یک‌جانبه‌گرایی در دنیا

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری کشورمان، در مراسم افتتاحیه سومین نمایشگاه تجارت با اوراسیا گفت: «ایران بستر مناسبی برای بروز توانمندی‌های کشورهای اوراسیا در تبادلات تجاری و رونق اقتصادی به‌شمار می‌آید.» او افزود: «ما می‌توانیم با همکاری و سرمایه‌گذاری‌های مشترک در حوزه‌های مختلف اقتصادی، علاوه بر افزایش رونق اقتصادی و به‌پایداری و استحکام روابط فیمابین کمک کنیم، پزشک‌کیان بر اراده دولت چهاردهم برای فراهم کردن زمینه و بستر لازم جهت تسهیل ارتباطات و تجارت تأکید کرد و ادامه داد: «موقعیت جغرافیایی ایران بهترین مسیر برای کریدور و مسیرهای ارتباطی اوراسیا با خلیج فارس و دریاهای آزاد است. جمهوری اسلامی ایران در حال تکمیل این مسیرهای مواصلاتی است تا این ظرفیت برای کشورهای اوراسیا بیش از پیش در دسترس قرار گیرد.»

او همچنین توضیح داد: «در زمینه گمرکات نیز، تلاش داریم مقررات ابرای تبادل کالا با کشورهای اوراسیا تسهیل کنیم و البته کشورهای اوراسیا نیز باید اقدامات مشابهی انجام دهند.» پزشک‌یان با بیان اینکه در جهان امروز یک‌جانبه‌گرایی قابل قبول نیست، اظهار کرد: «هیچ کشوری در دنیای امروز نباید و نمی‌تواند نظرات خود را به صورت یک‌جانبه به دیگران تحمیل کند. اوراسیا خط بلطانی بر یک‌جانبه‌گرایی در جهان و حرکتی به سوی چندجانبه‌گرایی است.»

او بر ضرورت گسترش ارتباطات پولی و مالی بین کشورهای اوراسیا تأکید، و تجارت کشورهای اوراسیا با یکدیگر را تجارنی با نتیجه «برد-برد» ارزیابی کرد. پزشک‌یان با اشاره به برگزاری

سومین نمایشگاه بین‌المللی تجارت با اوراسیا در تهران گفت: «این نمایشگاه‌ها می‌تواند دستاوردهای خوبی در زمینه تبادلات علمی، تکنولوژیکی، صنعتی و تجاری داشته باشد و منجر به رونق بیشتر اقتصاد کشورهای اوراسیا شود. رونق اقتصادی نیز امنیت و آرامش را به همراه خواهد داشت.» او به صلح‌طلبی ایران در عرصه بین‌المللی اشاره کرد و گفت: «ما به دنبال صلح و آرامش هستیم و ارتباطات اقتصادی می‌تواند امنیت، صلح و آرامش را به ارمغان بیاورد. ما مصمم هستیم مقررات و قوانین خود و نیز مسیرهای تجاری را برای تجارت با کشورهای اوراسیا تسهیل کنیم و از گسترش روابط با کشورهای اوراسیا استقبال می‌کنیم.»

تجارت رو به گسترش

محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت، نیز در آیین افتتاحیه این نمایشگاه گفت: «تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا اکنون به سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسیده و می‌توان چشم‌انداز تجاری آن را تا ۱۰ میلیارد دلار در نظر گرفت.»

او افزود: «سفرهای مختلف رئیس‌جمهور به کشورهای همسایه موجب اقدامات تجاری و عملیاتی در اتحادیه اوراسیا شده و ثمرات اقتصادی فراوانی را در عرصه تجارت آزاد برای کشورمان به ارمغان آورده است.»

وزیر صنعت، معدن و تجارت، با تأکید بر لزوم ایجاد پیمان‌های بین‌المللی، بیان کرد: «فعالان اقتصادی و تجار همواره از گسترش پیمان‌های بین‌المللی استقبال می‌کنند و یکی از مهم‌ترین درخواست‌های آنان تسهیل در تجارت بین‌الملل است که اکنون این مهم در اوراسیا محقق شده است.» اتابک با اشاره به جایگاه اقتصادی کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا اضافه کرد: «اکنون اتحادیه اوراسیا، با ۲۰۰ میلیون نفر جمعیت و پنج تریلیون دلار تولید ناخالص داخلی، به قطب بزرگ اقتصادی در این منطقه تبدیل شده و حجم تجارت در این اتحادیه ۷۱ درصد افزایش یافته است. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: «حضور بانک‌ها، مؤسسه‌ها و زیرساخت‌ها در

نمایشگاه تجارت با اوراسیا نشان می‌دهد که شبکه ارتباطی و مبادلات تجاری شکل گرفته است.»

او با اشاره به اجرایی شدن موافقتنامه تجارت آزاد ایران با اوراسیا، پس از تأیید شورای نگهبان، گفت: «بر اساس این موافقت‌نامه، ۸۷ درصد تعرفه کالاها صفر خواهد شد که این موضوع منجر به رقابت تجار ایرانی و خارجی در بازار بزرگ اوراسیا می‌شود.» وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین یادآور شد: «با توسعه روابط، گسترش صادرات و واردات در کشورها محقق می‌شود و پیمان‌های اوراسیا، همکاری‌های علمی و فناوری را افزایش می‌دهد.»

رشد ۲٫۵ برابری تجارت با اوراسیا

محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران نیز در این رویداد گفت: «یکی از اولویت‌های تجارت خارجی، توسعه تجارت آزاد و عمق‌بخشی به تجارت میان کشورهای هدف است.» او افزود: «در طول چهار سال گذشته که تجارت ایران با کشورهای عضو اوراسیا بر اساس موافقتنامه تجارت ترجیحی آغاز شد، نقطه عطف تاریخی شکل گرفت و این موافقتنامه برای کشور ما و پنج کشور عضو، سرشار از فرصت‌های جدید برای توسعه تجارت بین‌الملل بود. نتیجه این تلاش‌ها رشد ۲٫۵ برابری تجارت ایران با اوراسیا بوده است، هرچند تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله داریم.»

دهقان دهنوی با بیان اینکه این نمایشگاه با هدف تقویت روابط اقتصادی میان ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا طراحی شده، بیان کرد: «این نمایشگاه نسبت به دوره قبلی خود بیشتر مورد توجه شرکت‌ها و هیئت‌های تجاری خارجی قرار گرفته است. حدود ۲۰۰ هیئت خارجی از کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در نمایشگاه تجارت با اوراسیا در تهران حضور یافتند. فضای مفید به وسعت حدود ۱۲ هزار مترمربع برای این نمایشگاه اختصاص داده شد که حدود ۱۸۰ شرکت داخلی و ۱۶۰ شرکت خارجی در آن شرکت کردند. موافقتنامه تجارت آزاد ایران با اوراسیا در مجلس

اقتصاد

atiyeno.ir

محمود نجفی عرب

رئیس اتاق بازرگانی تهران

فرصت بی‌نظیر توسعه تجارت

سومین نمایشگاه و همایش تجارت با اوراسیا نمادی از اراده مشترک ایران و کشورهای عضو این اتحادیه اقتصادی برای گسترش همکاری‌ها در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی بود. اتاق بازرگانی تهران، به‌عنوان یکی از نهادهای باسابقه و پیشرو در بخش خصوصی ایران، همواره در راستای تسهیل روابط تجاری و توسعه دیپلماسی اقتصادی در سطح بین‌المللی گام برداشته و تلاش کرده است تا اهداف و منافع بخش خصوصی ایران را در عرصه‌های جهانی محقق سازد. در این راستا، همکاری با اعضای مجمع اقتصادی اوراسیا تبدیل به یکی از اولویت‌های اصلی اتاق تهران شده است.

تحولات اخیر در سیاست‌های بین‌المللی، به‌ویژه در زمینه تحریم‌های یک‌جانبه و غیرقانونی، چالش‌های بزرگی را برای ایران و برخی از کشورهای اوراسیا ایجاد کرده است. با این حال، ایران در طول این سال‌ها، با بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی، توانسته است به‌خوبی از این بحران‌ها عبور کند و به‌عنوان یک بازیگر مؤثر در عرصه بین‌المللی شناخته شود.

امروز، چشم‌های بسیاری به موفقیت اتحادیه اقتصادی اوراسیا، به‌عنوان یکی از مظاهر بروز جهان چندقطبی و خاتمه یک‌جانبه‌گرایی غرب، دوخته شده است. این اتحادیه، نه تنها به دلیل استعداد بی‌نظیر ملت‌های آن برای دستیابی به شکوفایی و توسعه پایدار، بلکه به سبب جایگاه منحصر به‌فرد این منطقه از جهان در برقراری اتصالات میان قاره‌ای، می‌تواند ارزشی ممتاز در اقتصاد و امنیت جهان پیدا کند. با وجود این، سهم این اتحادیه از کل تجارت جهانی به سه درصد محدود مانده در صورت تحقق اصلاحات اقتصادی، توسعه زیرساخت‌ها و همکاری‌های مؤثر، قادر است به پنج تا هفت درصد ارتقا یابد. ایران، به‌عنوان عضو ناظر در اتحادیه اقتصادی اوراسیا، با داشتن منابع غنی انرژی و دسترسی هم‌زمان به اقیانوس هند و اوراسیا، یکی از بازیگران کلیدی در زنجیره‌های انرژی جهانی شناخته می‌شود. علاوه بر این، کشورمان، به‌عنوان کشوری با سابقه طولانی در صنعت، تولید و کشاورزی، توانمندی‌های گسترده‌ای دارد که می‌تواند فرصت‌های بسیاری را برای کشورهای اوراسیایی فراهم آورد.

خوشبختانه، ایران به‌عنوان عضو ناظر پذیرفته شده و مجلس شورای اسلامی نیز با مفاد لایحه موافقتنامه تجارت آزاد بین جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و کشورهای عضو آن موافقت کرده است. با این حال، اجرای صحیح این موافقتنامه نیازمند همکاری نزدیک میان بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی است تا از تمامی مزایای آن بهره‌برداری کامل صورت پذیرد. در عین حال، باید از ایجاد هرگونه بوروکراسی اضافی و موانع تجاری که ممکن است بر سر راه این توافق قرار گیرد، جلوگیری کنیم تا تجارت آزاد میان ایران و کشورهای اوراسیا امکان‌پذیر شود.

از سوی دیگر، امیدوارم بتوانیم از ظرفیت کشورهای عضو بهترین استفاده را ببریم. اتاق تهران انرژی بسیار زیادی را روی این موضوع متمرکز کرده است و من معتقدم که عضویت ایران در اوراسیا، هم برای صادرات کالا و هم برای ارائه خدمات فنی و مهندسی، فرصتی بسیار عالی است. نکته‌ای که نباید از آن غافل شویم، این است که برای تحقق این اهداف و بهره‌برداری از فرصت‌های موجود، نیازمند تعامل مستمر و سازمان‌یافته میان بخش‌های دولتی و خصوصی هستیم. علاوه بر این، در کنار گسترش همکاری‌های اقتصادی، باید به اهمیت دیپلماسی اقتصادی و توسعه روابط فراملی نیز توجه داشته باشیم.

اتاق تهران همواره در تلاش بوده است تا فضای مناسبی برای مذاکره و همکاری میان فعالان اقتصادی ایران و کشورهای دیگر فراهم آورد. امیدواریم برپایی همایش و نمایشگاه تجارت ایران با اوراسیا، نقطه عطفی در توسعه روابط تجاری ایران و کشورهای عضو این اتحادیه اقتصادی باشد و همکاری‌های تجاری با کشورهای عضو این پیمان اقتصادی، هرچه سریع‌تر به نتایج ملموس و سودآور برسد. این در حالی است که ما از مسیر برخی کشورهای اوراسیا که مشمول تحریم‌های آمریکا نیستند، می‌توانیم در جهت تولید محصولات مشترک با بردن آن کشورها، حتی به کشورهای حوزه CIS و حتی کشورهای اروپایی صادرات داشته باشیم. اگر فعالان اقتصادی به‌درستی عمل کنند، این امکان وجود دارد که از این ظرفیت بهره لازم را ببریم.